

Valsts ieņēmumu dienests

Talejas iela 1, Rīga, LV-1978, tālr. 67122689, e-pasts vid@vid.gov.lv, www.vid.gov.lv

LĒMUMS

Rīgā

21.03.2023. Nr. P005-17/27.1/3988
Uz 24.02.2022. Nr. WT/2023-023

SIA "WWWWW"
Paziņošanai EDS

Par uzziņas sniegšanas atteikumu
un uzziņas sniegšanu

Valsts ieņēmumu dienests ir izskatījis SIA "WWWWW", reģistrācijas Nr. 44444444444 (turpmāk – iesniedzējs), 2023. gada 24. februāra iesniegumu Nr. WT/2023-023 par uzziņas sniegšanu (turpmāk – iesniegums) un tā pielikumā pievienoto 2021. gada 15. aprīļa pakalpojuma līguma Nr. WT/PS-21/002 ar pielikumiem kopiju un informē.

Iesniedzējs iesniegumā sniedz šādu faktu aprakstu.

Iesniedzējs sniedz pakalpojumus saviem klientiem naftas produktu uzglabāšanai un pārkraušanai Rīgas brīvdostas teritorijā. Iesniedzējs 2021. gada 15. aprīlī ir noslēdzis pakalpojumu līgumu ar Apvienoto Arābu Emirātu uzņēmumu PTTTT par naftas produktu pieņemšanu un pārkraušanu eksportam un vagonu ekspedīcijai Latvijas Republikas teritorijā iesniedzēja terminālī. Pamatojoties uz noslēgto līgumu, iesniedzējs plāno sniegt pakalpojumus naftas produktu – vieglās naftas eļļas un vieglie naftas produkti, kas ietilpst Kombinētās nomenklatūras (KN) preču grupā 271012 un vidējās eļļas, kas ietilpst KN preču grupā 271019. Līguma kopija tiek pievienota šī iesnieguma pielikumā. Līguma kopija tika iesniegta VID līdz 2022. gada 21. jūnijam.

- Preču pārdevējs: Krievijas uzņēmums PPP LLLLL;
- Preču nosūtītājs: Krievijas uzņēmums OOO "CCCC";
- Pircējs / piegādātājs uz Latviju: PTTTT.

Naftas produktus plānots piegādāt uz iesniedzēja termināli pa dzelzceļu un/vai jūras transportu. Pēc naftas produktu saņemšanas un/vai uzglabāšanas iesniedzēja terminālī tos plānots nosūtīt ar jūras transportu uz trešajām valstīm un/vai Eiropas Savienības valstīm.

Iesniedzēja jautājumi.

Ņemot vērā izklāstītos apstākļus, nolūkā pārliecināties par piemērojamo tiesību normu interpretācijas pareizību un savām tiesībām konkrētajā tiesiskajā situācijā, iesniedzējs vēršas pie VID, lai saņemtu uzziņu par iespējamo rīcību noslēgtā pakalpojuma līguma izpildei, un lūdz VID atbildēt uz šādiem jautājumiem:

1. Vai iesniedzējam atbilstoši starptautiskajiem un nacionālajiem normatīvajiem aktiem ir tiesības veikt noslēgtā pakalpojuma līguma izpildi?

2. Vai normatīvie akti sankciju piemērošanas jomā paredz laika ierobežojumu pakalpojuma līguma izpildei (termins līdz kuram iesniedzējs ir tiesīgs sniegt pakalpojumu)?

3. Vai iesniedzējs ir tiesīgs izpildīt pakalpojuma līgumā noteiktos pienākumus, nodrošinot preču, kas ietilpst KN preču grupā 271012, uzglabāšanu un pārvietošanu?

4. Vai iesniedzējs ir tiesīgs izpildīt pakalpojuma līgumā noteiktos pienākumus, nodrošinot preču, kas ietilpst KN preču grupā 271019, uzglabāšanu un pārvietošanu?

5. Kādas ir iesniedzēja veicamās darbības, tai skaitā preventīvās, lai nodrošinātu pakalpojuma līguma izpildi klientam, ievērojot noteiktos sankciju ierobežojumus?

6. Vai muitas deklarācijām ir jāpievieno kādi papildus pavaddokumenti, transportējot minētās preces saņemšanai iesniedzēja terminālī un nosūtīšanai no iesniedzēja termināļa.

Uzziņas nepieciešamība.

Šāda uzziņa iesniedzējam ir nepieciešama, lai tā varētu nodrošināt savam klientam noslēgtā pakalpojuma līguma izpildi, un vienlaikus pienācīgi ievērot un izpildīt Latvijas Republikā spēkā esošo sankciju ierobežojumus attiecībā uz Krievijas Federācijas naftas produktu pārvietošanu, muitas formalitāšu kārtošānu, uzglabāšanu un citu darbību veikšanu līguma un normatīvo aktu ietvaros.

Juridiskie apsvērumi.

Padomes 2014. gada 31. jūlija Regula (ES) Nr. 833/2014 par ierobežojošiem pasākumiem saistībā ar Krievijas darbībām, kas destabilizē situāciju Ukrainā (turpmāk – regula Nr. 833/2014) 3. n. panta pirmā daļa nosaka, ka ir aizliegts tieši vai netieši sniegt tehnisku palīdzību, starpniecības pakalpojumus vai finansējumu, vai finansiālu palīdzību saistībā ar jēlnaftas un naftas produktu, kā uzskaitīts XXV pielikumā, kā izcelsme ir Krievijā vai kas eksportēti no Krievijas, tirdzniecību, starpniecības pakalpojumiem, transportu, tai skaitā veicot pārkraušanas operācijas, uz trešām valstīm.

Minētā panta 4. daļa nosaka, ka no 2022. gada 5. decembra ir aizliegts tirgot, sniegt starpniecības pakalpojumus vai transportēt, tai skaitā ar pārkraušanu no kuģa uz kuģi, uz trešām valstīm jēlnaftu ar KN kodu 2709 00 un no 2023. gada 5. februāra – naftas produktus ar KN kodu 2710, kuri uzskaitīti XXV pielikumā, kuru izcelsme ir Krievijā vai kuri ir eksportēti no Krievijas.

Savukārt minētā panta 6. daļa nosaka, ka šā panta 1. un 4. punktā noteiktos aizliegumus nepiemēro:

a) no 2022. gada 5. decembra jēlnaftai ar KN kodu 2709 00 un no 2023. gada 5. februāra naftas produktiem ar KN kodu 2710, kuru izcelsme ir Krievijā vai kuri

ir eksportēti no Krievijas, ar noteikumu, ka šādu produktu iepirkuma cena par barelu nepārsniedz XXVIII pielikumā noteikto cenu;

b) XXV pielikumā uzskaitītajiem jēlnaftas vai naftas produktiem, ja minēto preču izcelsme ir trešā valstī un tās tiek vienīgi iekrautas Krievijā, izvestas no tās vai vestas caur to tranzītā, ar noteikumu, ka gan minēto preču izcelsme, gan īpašnieks nav no Krievijas;

c) XXIX pielikumā minēto produktu transportam uz tajā minētajām trešām valstīm minētajā pielikumā precizētajā laikposmā un ar šādu transportu saistītajai tehniskajai palīdzībai, starpniecības pakalpojumiem, finansējumam vai finansiālajai palīdzībai;

d) no 2022. gada 5. decembra jēlnaftai ar KN kodu 2709 00, kuras izcelsme ir Krievijā vai kura ir eksportēta no Krievijas un kuras iepirkuma cena pārsniedz XXVIII pielikumā noteikto cenu, un kura iekrauta kuģī iekraušanas ostā pirms 2022. gada 5. decembra un izkrauta galamērķa ostā pirms 2023. gada 19. janvāra.

Iesniedzēja ieskatā, pamatojoties uz iepriekš minētā Regulas 833/2014 3.n panta nosacījumiem, iesniedzējs ir tiesīgs sniegt pakalpojumu naftas produktu transportēšanai, uzglabāšanai, pārkraušanai un nosūtīšanai, ja to iepirkuma cena par barelu nepārsniedz Regulas 833/2014 XXVIII pielikumā noteikto cenu, iesniedzējam turpmāk sekojot līdzīgu naftas produktu cenu griestu izmaiņām.

Valsts ieņēmumu dienests, izvērtējot iesniedzēja iesniegumā sniegto faktu aprakstu un no minētajiem faktiem izrietošus konkrētus jautājumus, secina, ka iesniedzēja lūgums par uzziņas sniegšanu par iesniegumā uzdoto pirmo, otro, trešo, ceturto un piekto jautājumu ir noraidāms šādu apsvērumu dēļ.

Administratīvā procesa likuma 9. nodaļas "Uzziņa par savām tiesībām" mērķis ir saistoša skaidrojuma sniegšana par privātpersonas tiesībām konkrētajā tiesiskajā situācijā.

Atbilstoši Administratīvā procesa likuma 98. panta pirmajai un trešajai daļai privātpersonai ir tiesības saņemt uzziņu par savām tiesībām konkrētajā tiesiskajā situācijā. Iesniegumā par uzziņu ietver faktu aprakstu, no minētajiem faktiem izrietošu konkrētu jautājumu, atbilde uz kuru ir atkarīga no to juridiska vērtējuma, paskaidrojumu, kādēļ šāda uzziņa ir nepieciešama, pēc iesniedzēja ieskata – arī juridiskus apsvērumus.

Administratīvā procesa likuma 101. panta otrajā un trešajā daļā noteikts, ja uzziņas adresāts ir rīkojies atbilstoši viņam izsniegtajai uzziņai, tad iestādes vēlāk izdots administratīvais akts, kas attiecas uz jautājumu, par kuru šī uzziņa sniegta, nevar būt adresātam nelabvēlīgāks arī tad, ja vēlāk iestāde konstatē, ka uzziņa nav bijusi pareiza. Ja jautājums, par kuru sniegta uzziņa, vēlākā administratīvajā lietā ir viens no vairākiem jautājumiem, kas iestādei jāvērtē, tad šis vērtējums nevar būt adresātam nelabvēlīgāks, izņemot gadījumu, kad citādi lietas kopējais iznākums būtu adresātam nelabvēlīgāks vai arī tas būtu pretprettiesisks.

Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departaments 2008. gada 14. februāra sprieduma lietā Nr. A42231904 (SKA-34/2008) 13. punktā noteicis, ka

uzziņa ir veids, kā persona pirms vēl valsts nav nodibinājusi konkrētas publiski tiesiskās attiecības administratīvā akta veidā (tātad, realizējot publisko varu), var uzzināt kompetentās iestādes viedokli attiecīgajā jautājumā. Uzziņa ir iestādes atbilde uz uzdoto jautājumu par to, kā konkrētajos apstākļos ir piemērojamas tiesību normas. Caur tiesībām uz uzziņu persona īsteno tai Latvijas Republikas Satversmes 90. pantā garantētās tiesības zināt savas tiesības, kas ir vērstas uz tiesiskās noteiktības un tiesiskās skaidrības nodrošināšanu. Šīs tiesības īstenošanas rezultātā persona var plānot savu rīcību, nebaidoties, vai pati ir pareizi sapratusi tiesību normas. Minētā sprieduma 17. punktā ir atzīts, ka iestādei, saņemot iesniegumu izsniegt uzziņu, ir jāapzinās gan tas, ka persona prasa uzziņu tieši tā iemesla dēļ, lai noskaidrotu savus publiski tiesiskos pienākumus, gan tas, ka ļoti iespējams, persona rīkosies atbilstoši uzziņā teiktajam.

No minētā izriet, ka uzziņas sniegšanas mērķis ir sniegt konsultāciju par to, kā pēc iestādes ieskatiem privātpersonai būtu jārikojas konkrētajā tiesiskajā situācijā, lai privātpersonas veiktās darbības saskaņā ar uzziņā norādīto iestāde uzskatītu par likumīgām. Tādējādi uzziņa ir veids, kā persona var uzzināt kompetentās iestādes viedokli par tiesību normu piemērošanu konkrētā situācijā, pirms ir uzsākta publiski tiesisko attiecību dibināšana (administratīvā akta izdošana).

Turklāt Administratīvā procesa likuma 98. panta otrajā daļā noteikts, ka iesniegumu par uzziņu iesniedz iestādē, kuras kompetencē ir jautājuma izšķiršana pēc būtības.

Valsts pārvaldes iekārtas likuma 10. panta pirmajā daļā noteikts, ka valsts pārvalde ir pakļauta likumam un tiesībām. Tā darbojas normatīvajos aktos noteiktās kompetences ietvaros. Valsts pārvalde savas pilnvaras var izmantot tikai atbilstoši pilnvarojuma jēgai un mērķim.

Likuma "Par Valsts ieņēmumu dienestu" 1. pantā noteikts, ka Valsts ieņēmumu dienests ir finanšu ministra padotībā esoša tiešās pārvaldes iestāde, kas nodrošina nodokļu maksājumu un nodokļu maksātāju uzskaiti, valsts nodokļu, nodevu un citu valsts noteikto obligāto maksājumu iekasēšanu Latvijas Republikas teritorijā, kā arī iekasē nodokļus, nodevas un citus obligātos maksājumus Eiropas Savienības budžetam, īsteno muitas politiku un kārtu muitas lietas.

Likuma "Par Valsts ieņēmumu dienestu" 2. panta 5. punktā noteikts, ka viens no Valsts ieņēmumu dienesta galvenajiem uzdevumiem ir šajā likumā noteiktajā kārtībā konsultēt nodokļu maksātājus nodokļu normatīvo aktu piemērošanas jautājumos.

Tādējādi Valsts ieņēmumu dienests sniedz konsultācijas par jautājumiem, kuri attiecas uz konkrēto nodokļu maksātāju saistībā ar nodokļu un muitas jomas normatīvo aktu piemērošanu. Tātad iesniegumā uzdotajiem jautājumiem jābūt par nodokļu normatīvo aktu vai normatīvo aktu muitas jomā piemērošanu konkrētā tiesiskā situācijā, kam varētu sekot iesniedzēja rīcība atbilstoši iestādes sniegtai uzziņai un par kuriem iestāde vēlāk attiecībā uz iesniedzēju varētu izdot administratīvo aktu.

Regulas Nr. 833/2014 3. n panta 1. punktā noteikts, ka ir aizliegts tieši vai netieši sniegt tehnisku palīdzību, starpniecības pakalpojumus vai finansējumu vai finansiālu palīdzību saistībā ar jēlnaftas un naftas produktu, kā uzskaitīts

XXV pielikumā, kā izcelsme ir Krievijā vai kas eksportēti no Krievijas, tirdzniecību, starpniecības pakalpojumiem, transportu, tai skaitā veicot pārkraušanas operācijas, uz trešām valstīm.

Regulas Nr. 833/2014 3. n panta 4. punktā noteikts, ka no 2022. gada 5. decembra ir aizliegts tirgot, sniegt starpniecības pakalpojumus vai transportēt, tai skaitā ar pārkraušanu no kuģa uz kuģi, uz trešām valstīm jēlnaftu ar KN kodu 2709 00 un no 2023. gada 5. februāra – naftas produktus ar KN kodu 2710, kuri uzskaitīti XXV pielikumā, kuru izcelsme ir Krievijā vai kuri ir eksportēti no Krievijas.

No minētā izriet, ka regulas Nr. 833/2014 3. n pantā 1. un 4. punktā noteiktais sankcijas regulējums attiecas uz pakalpojumu (tehniskās palīdzības sniegšana, starpnieka pakalpojumi un transportēšana, tai skaitā pārkraušanas operācijas no kuģa uz kuģi) un finansiālās palīdzības sniegšanu, kas nav attiecināmi uz nodokļu un muitas jomu.

Tā kā nevienā ārējā normatīvajā aktā nav noteikts pienākums Valsts ieņēmumu dienestam kontrolēt pakalpojumu līgumu izpildi, Valsts ieņēmumu dienests nav kompetents vērtēt ar 2021. gada 15. aprīļa pakalpojuma līgumu Nr. WT/PS-21/002 saistītus jautājumus regulas Nr. 833/2014 3. n panta kontekstā un attiecībā uz iesniedzēja iesniegumā uzdoto pirmo, otro, trešo, ceturto un piekto jautājumu administratīvo aktu neizdos. Tādējādi iesniedzējs nevar īstenot Administratīvā procesa likuma 9. nodaļā ietvertu uzziņas saņemšanas mērķi un uzziņa par iesniegumā uzdoto pirmo, otro, trešo, ceturto un piekto jautājumu nav sniedzama.

Papildus norādām, ka Valsts ieņēmumu dienestam nav informācijas par kompetento iestādi, kurai ir noteikts pienākums kontrolēt pakalpojumu līgumu izpildi regulas Nr. 833/2014 3. n pantā noteikto sankciju kontekstā.

Ņemot vērā minēto un pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 98. panta pirmo, otro un trešo daļu, 101. panta otro un trešo daļu, **nolemju:**

atteikt sniegt uzziņu iesniedzējam par iesniegumā uzdoto pirmo, otro, trešo, ceturto un piekto jautājumu.

Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 76. panta otro daļu, 79. panta pirmo daļu, 91. panta trešo daļu, 101. panta sesto daļu, 188. panta otro daļu un likuma “Par Valsts ieņēmumu dienestu” 22. panta pirmo daļu iesniedzējam ir tiesības viena mēneša laikā pēc lēmuma par atteikumu sniegt uzziņu stāšanās spēkā pārsūdzēt to atbilstoši Administratīvā procesa likuma 189. panta trešās daļas nosacījumiem, iesniedzot pieteikumu Administratīvās rajona tiesas Rīgas tiesu namā.

Valsts ieņēmumu dienests, izvērtējot iesniedzēja iesniegumā sniegto faktu aprakstu un no minētajiem faktiem izrietošos konkrētos jautājumus, atbildes uz kuriem ir atkarīgas no to juridiska vērtējuma, sniedz uzziņu par iesniedzēja iesniegumā uzdoto sesto jautājumu – *vai muitas deklarācijām ir jāpievieno kādi*

papildus pavaddokumenti, transportējot minētās preces saņemšanai iesniedzēja terminālī un nosūtīšanai no iesniedzēja termināla.

Starptautisko un Latvijas Republikas nacionālo sankciju likuma 11. panta pirmajā daļā noteikts, ka Apvienoto Nāciju Organizācijas Drošības padomes rezolūcijās noteiktās finanšu un civiltiesiskās sankcijas un Eiropas Savienības regulās noteiktās sankcijas ir saistošas un tieši piemērojamas Latvijai Republikā.

Ierobežojumus preču ieviešanai no Krievijas nosaka regula Nr. 833/2014.

Regulas Nr. 833/2014 3. m. panta 1. punktā noteikts, ka ir aizliegts tieši vai netieši iegādāties, importēt vai nodot jēlnaftu vai naftas produktus, kā uzskaitīts XXV pielikumā, ja to izcelsme ir Krievijā vai tie eksportēti no Krievijas.

Regulas Nr. 833/2014 XXV pielikumā ir iekļautas preces ar Eiropas Savienības Kombinētas nomenklatūras (turpmāk – KN) kodu 2710 (naftas eļļas un no bitumenminerāliem iegūtas eļļas, izņemot neapstrādātas eļļas; citur neminēti un neiekļauti pārstrādes produkti, no kuru kopējās masas 70 % vai vairāk ir naftas eļļas vai no bitumenminerāliem iegūtas eļļas, ja šīs eļļas ir pārstrādes produktu pamatsastāvdaļas; eļļas atkritumi).

Atbilstoši Eiropas Komisijas skaidrojumiem regulā Nr. 833/2014 lietotais termins “imports” nozīmē preču faktisku ieviešanu no Krievijas Eiropas Savienībā.¹

Regulas Nr. 833/2014 3. m. panta 3. punkta “b” apakšpunktā noteikts, ka šā panta 1. un 2. punktā noteiktos aizliegumus nepiemēro līdz 2023. gada 5. februārim vienreizējiem darījumiem par piegādi tuvākajā laikā, kas noslēgti un izpildīti pirms šā datuma, vai tādu līgumu izpildei par preču, kuras atbilst KN kodam 2710, iegādi, importu vai nodošanu, kas noslēgti pirms 2022. gada 4. jūnija, vai šādu līgumu izpildei nepieciešamajiem papildu līgumiem, ar noteikumu, ka par minētajiem līgumiem attiecīgās dalībvalstis ir paziņojušas Komisijai līdz 2022. gada 24. jūnijam un ka attiecīgās dalībvalstis paziņo vienreizējos darījumus par piegādi tuvākajā laikā Komisijai 10 dienu laikā no to pabeigšanas.

Tādējādi preču ar KN kodu 2710, kuru izcelsme ir Krievijā vai kuras ir eksportētas no Krievijas, ieviešanai (importam) regulas Nr. 833/2014 3. m. panta 1. punktā noteiktais aizliegums netika piemērots līdz 2023. gada 5. februārim (ieskaitot), vienreizējiem darījumiem par piegādi tuvākajā laikā, kas noslēgti un izpildīti līdz 2023. gada 5. februārim (ieskaitot), un tādu līgumu izpildei, kas ir noslēgti pirms 2022. gada 4. jūnija un paziņoti Komisijai.

Savukārt no 2023. gada 6. februāra preču ar KN kodu 2710, kuru izcelsme ir Krievijā vai kuras ir eksportētas no Krievijas, ieviešana (importēšana) Eiropas Savienībā, tai skaitā ieviešana terminālī ar dzelzceļa un/vai jūras transportu un uzglabāšana terminālī tālākai izvešanai ar dzelzceļa un/vai jūras transportu uz trešajām valstīm un/vai Eiropas Savienības valstīm, saskaņā ar regulas 3. m. panta 1. punktu ir aizliegta.

Tā kā iesniegumā minētās preces ar KN kodu 271012 un 271019 tiks

¹ Sk. Bieži uzdoto jautājumu par Padomes Regulas Nr. 833/2014 un Padomes Regulas Nr. 269/2014 īstenošanu konsolidētas versijas (pēdējā atjaunošana: 2023. gada 8. marts) (*Consolidated version of the frequently asked questions on the implementation of Council Regulation No 833/2014 and Council Regulation No 269/2014 (Last update: 8 March 2023)*), 196.lp., atbilde uz 6. jautājumu. Pieejams: [Consolidated version - Frequently asked questions concerning sanctions adopted following Russia's military aggression against Ukraine and Belarus' involvement in it. \(europa.eu\)](#)

eksportētas no Krievijas un saskaņā ar regulas Nr. 833/2014 3. m panta 1. punktu tās ir aizliegts ievest Eiropas Savienībā, attiecībā uz tām nevarēs noformēt muitas deklarāciju un izlaist muitas procedūrā. Tādējādi muitas deklarācijai pievienotajiem pavaddokumentiem šajā gadījumā vairs nav nozīmes.

Sniedzot uzziņu, izmantotas šādas tiesību normas: Padomes 2014. gada 31. jūlija Regulas (ES) Nr. 833/2014 par ierobežojošiem pasākumiem saistībā ar Krievijas darbībām, kas destabilizē situāciju Ukrainā, 3. m panta 1. punkts, 3. punkta "b" apakšpunkts, Starptautisko un Latvijas Republikas nacionālo sankciju likuma 11. panta pirmā daļa.

Atbilstoši Administratīvā procesa likuma 101. panta ceturtajai daļai uzziņu var apstrīdēt augstākā iestādē. Ja augstākas iestādes nav vai tā ir Ministru kabinets, uzziņa nav apstrīdama. Tā nav pārsūdzama tiesā. Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 1. panta otro daļu augstāka iestāde ir tiesību subjekts, tā struktūrvienība vai amatpersona, kas hierarhiskā kārtībā var dot rīkojumu iestādei vai atcelt tās lēmumu. Ņemot vērā, ka Valsts ieņēmumu dienestam attiecībā uz uzziņu apstrīdēšanu nav augstākas iestādes, šī uzziņa nav apstrīdama un pārsūdzama.

Ģenerāldirektore

I. Jaunzeme

DOKUMENTS IR ELEKTRONISKI PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU

Upenāja 67120834
Egija.Upenaja@vid.gov.lv